

โปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

Teacher Development Program for Measurement and Evaluation of Schools under the Secondary Education Service Area Office 26

สิทธิชัย ใจสุข¹, ณภัทรวรรณ ธนาพงษ์อ่อน²

Sittichai Jaisuk¹, Napatsawan Thanaphonganan²

Received: 1 August 2019

Revised: 13 October 2019

Accepted: 15 December 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 317 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยศึกษาวิธีการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 สถานศึกษา แล้วนำมาร่างโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ และ 3) แบบประเมินโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ดังนี้ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) 2) โปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ โดยมีวิธีการพัฒนา คือ การฝึกอบรม การศึกษาและการพัฒนาตนเอง ผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

คำสำคัญ : โปรแกรม, การพัฒนาครู, การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
E-mail: sittichai.jaisuk@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
E-mail: nut66615@gmail.com

¹ M.Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University.

² Assistant Professor, Department of Health and Sport Science, Faculty of Education, Mahasarakham University.

Abstract

The research aimed 1) to assess the current condition and desirable condition of an authentic measurement and evaluation program at schools under the office of secondary education service area 26 and 2) to devise a teacher drafted program for measurement and evaluation. Research and development was conducted in 2 phases; in phase 1 the current condition and desirable condition of authentic measurement and evaluation was addressed. The sample consisted of 317 teachers in schools under the office of secondary education service area 26. Data was analyzed using modified priority needs index. Phase 2 saw further development of a teacher development program for measurement and evaluation at 2 schools. Lastly, the drafted program was forwarded to the teacher development program for measurement. The research tools were 1) questionnaire 2) interview 3) evaluation form. Data analysis consisted of i percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows: 1) for current condition and desirable condition of authentic measurement and evaluation; It appears current conditions are included in the intermediate level (\bar{X} = 3.48) and desirable conditions are included in most levels (\bar{X} = 4.65). 2) Teacher development program for measurement and evaluation of schools under the office of the secondary education service area 26, contains 8 elements. The process of development is training, education and self-development. Program evaluation by 7 experts revealed that appropriate exists at high levels (\bar{X} = 4.45) and possibility exists on high levels (\bar{X} = 4.43).

Keywords: Program, The development of Teacher, Authentic measurement and evaluation

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้บัญญัติไว้ว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ ประการแรกคือ การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ และแปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการเรียนการสอนก็ขาด

ประสิทธิภาพ ประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนเป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดี ต้องให้ออกาสผู้เรียนแสดงความรู้ ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554) ซึ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 นั้นจะต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (ตุนพุด ภาณุจนะกันโห, ดวงรัตน์ ธารดำรงค์, 2562)

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งที่เรียน ได้เลือกกิจกรรมตามความสามารถ ได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ ได้ฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ได้ค้นหาคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีครูผู้สอนคอยสร้างบรรยากาศและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง โดยการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยแบบทดสอบเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่สามารถประเมินครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้านของผู้เรียนแล้ว ยังไม่อาจวัดกระบวนการคิดที่ซับซ้อน กระบวนการเรียนรู้ ทักษะทางสังคม ดังนั้นหากจะจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ก็ควรเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ใช้วิธีการที่หลากหลายที่สามารถวัดและประเมินผลได้ทั้งทักษะการคิด การทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง เน้นพัฒนาการทั้งในส่วนของห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยมีผู้ประเมินหลายฝ่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมรับรู้และมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองตลอดเวลา รวมถึงการมีส่วนร่วมวางแผนและเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาในทุกๆระดับชั้นจะกำหนดให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามธรรมชาติ

ของแต่ละรายวิชา (สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม์, 2544) และเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ฝึกฝนทั้งในและนอกสถานศึกษาไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันในสังคมได้ ทำให้นักการศึกษานักวัดผล ตลอดจนครูผู้สอนมีความคาดหวังว่าการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจะเป็นนวัตกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง และควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป (ศาสตรา สายสุนันทรารมย์, ณภัทรวรรณ ธนาพวงษ์อนันต์, 2561) ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ โน้มน้าว หรือชี้แนะให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษารวมพลังและประสานสัมพันธ์กันเพื่อใ้ทางวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (อังกูร เกาวัลย์, ชีรังกูร วรบำรุงกุล, 2562)

นอกจากนี้แล้วพบว่ามีครูบางส่วนที่ไม่ทำแบบ ปพ.5 ให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการวัดและประเมินผล มีการประเมินแค่ระดับความรู้ความจำเพียงอย่างเดียว โดยโรงเรียนบางแห่งยังไม่มีมีการปรับหรือพัฒนาหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน ทั้งในส่วนของโครงสร้าง ระเบียบการวัดผลประเมินผล คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานครูไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับทักษะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การวัดและประเมิน

ผลยังเน้นความรู้ความจำโดยใช้แบบทดสอบปรนัยเป็นหลัก มีการให้งานนักเรียนที่ซ้ำซ้อน และยังขาดการบูรณาการร่วมกัน จึงเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26, 2558) ซึ่งส่งผลต่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน รวมถึงการใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบมาใช้ในการวัดและประเมินผลกับผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ วิธีการวัดและประเมินผลไม่มีความหลากหลาย เน้นการวัดความรู้ ความจำมากกว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนจึงส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อให้การวัดและประเมินผลเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจากนักวิชาการและนักการศึกษา ประกอบด้วย ไพศาล หวังพานิช; พิชิต ฤทธิ์จัญญ; ชาลิต ชูกำแพง; ศิริชัย กาญจนวาสี และโชติกา ภาณีผล สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สิ่งที่จะวัด 2) เครื่องมือวัด 3) ผลการวัด 4) เกณฑ์ และ 5) การตัดสินคุณค่า

2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมจากนักวิชาการและนักการศึกษา ประกอบด้วย ชำรง บัวศรี; พรรษา สุขกาล; สุมิตรา พงศธร และปริญญา มีสุข สรุปได้ว่า โปรแกรมมี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) ระยะเวลา 5) วิธีการพัฒนา 6) เนื้อหาและสาระสำคัญ 7) สื่อ และ 8) การประเมินผล

3. แนวคิดเกี่ยวกับวิธีพัฒนาครูจากนักวิชาการ ประกอบด้วย Palmer; Nadler; Spark; Fullen and Hargreaves; Anthony, Perrewe and Kachmar; Glickman; มนตรี จุฬาววัฒนทล; เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา; และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ สรุปได้ว่า วิธีการพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการส่งเสริม สนับสนุนและเพิ่มพูนคุณภาพของครูให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่ดีในการทำงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แบ่งเป็น 3 วิธี คือ 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษา และ 3) การพัฒนาตนเอง และจากการศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งได้การสังเคราะห์แนวคิดในการพัฒนาครู คือ 1) การสัมมนา 2) การลงมือปฏิบัติ

จริง 3) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ 4) การมีพี่เลี้ยง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการพัฒนาครู จำนวน 7 วิธี ได้แก่ 1) การฝึกอบรม 2) การพัฒนาตนเอง 3) การศึกษาด้วยตนเอง 4) การลงมือปฏิบัติจริง 5) การมีพี่เลี้ยง 6) การสัมมนา และ 7) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,794 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 317 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 สถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 คน

2.2 การประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ (Phases) ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่ม

ตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและนำมาจัดลำดับความต้องการ

ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาวิธีการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ จำนวน 2 สถานศึกษา 2) ร่างโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 3) ตรวจสอบและประเมินโปรแกรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์วิธีการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยการหาค่าดัชนีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI^{modified})

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การตัดสิน

คุณค่า ($\bar{X} = 3.61$) เกณฑ์ ($\bar{X} = 3.54$) สิ่งที่จะวัด ($\bar{X} = 3.47$) ผลการวัด ($\bar{X} = 3.41$) และเครื่องมือวัด ($\bar{X} = 3.40$) แสดงให้เห็นว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีการปฏิบัติหรือดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การตัดสินคุณค่า ($\bar{X} = 4.69$) เกณฑ์ ($\bar{X} = 4.67$) สิ่งที่จะวัด ($\bar{X} = 4.66$) เครื่องมือวัด ($\bar{X} = 4.63$) และผลการวัด ($\bar{X} = 4.58$) แสดงให้เห็นว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีความต้องการหรือความคาดหวังให้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด (ดังแสดงในตาราง 1)

2. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงตามตาราง 1 นั้นแล้วหาค่าดัชนีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งสามารถจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการวัด

และประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 เครื่องมือที่จะวัด ($PNI_{\text{modified}} = 0.36$) ลำดับที่ 2 สิ่งที่จะวัด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ลำดับที่ 3 ผลการวัด ($PNI_{\text{modified}} = 0.34$) ลำดับที่ 4 เกณฑ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) และลำดับที่ 5 การตัดสินคุณค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.30$) (ดังแสดงในตาราง 2)

3. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) ระยะเวลา 5) วิธีการพัฒนา คือ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนาตนเอง 6) เนื้อหาและสาระสำคัญ ประกอบด้วย 5 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 สิ่งที่จะวัด โมดูล 2 เครื่องมือวัด โมดูล 3 ผลการวัด โมดูล 4 เกณฑ์ และโมดูล 5 การตัดสินคุณค่า 7) สื่อ และ 8) การประเมินผล (ดังแสดงในภาพประกอบ 1) ผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) (ดังแสดงในตาราง 3)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

องค์ประกอบของ	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
		แปลผล		แปลผล
การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง				
1. สิ่งที่จะวัด	3.47	ปานกลาง	4.66	มากที่สุด
2. เครื่องมือวัด	3.40	ปานกลาง	4.63	มากที่สุด
3. ผลการวัด	3.41	ปานกลาง	4.58	มากที่สุด
4. เกณฑ์	3.54	มาก	4.67	มากที่สุด
5. การตัดสินคุณค่า	3.61	มาก	4.69	มากที่สุด
รวม	3.48	ปานกลาง	4.65	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		S.D.	ระดับ		S.D.	ระดับ
1) หลักการและเหตุผล	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
2) วัตถุประสงค์	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
3) เป้าหมาย	4.29	0.76	มาก	4.29	0.76	มาก
4) ระยะเวลา	3.86	0.38	มาก	3.86	0.38	มาก
5) วิธีการพัฒนา	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
6) เนื้อหาและสาระสำคัญ						
6.1) โมดูล 1 สิ่งที่จะวัด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
6.2) โมดูล 2 เครื่องมือวัด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
6.3) โมดูล 3 ผลการวัด	4.14	1.07	มาก	4.14	1.07	มาก
6.4) โมดูล 4 เกณฑ์	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
6.5) โมดูล 5 การตัดสินคุณค่า	4.29	0.76	มาก	4.29	0.76	มาก
7) สื่อ	4.29	0.76	มาก	4.29	0.76	มาก
8) การประเมินผล	4.29	0.76	มาก	4.29	0.76	มาก
รวม	4.45	0.62	มาก	4.43	0.64	มาก

สรุปผลและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยโปรแกรมการพัฒนาคู่มือ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สามารถสรุปและอภิปรายผลตามความมุ่งหมาย ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบันการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลปรากฏเช่นนี้เพราะว่าสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่บัญญัติไว้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ ประการแรกคือ การวัดและประเมินผลเพื่อ

พัฒนาผู้เรียนโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพ การประเมินระหว่างการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เช่นนี้เป็นการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวันเป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาในการเก็บข้อมูล ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มิติข้อมูลของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้น การปฏิบัติการประเมินความรู้อัตโนมัติให้ผู้เรียนประเมินตนเองการให้เพื่อนประเมินเพื่อนและการใช้เกณฑ์การให้คะแนนสิ่งสำคัญที่สุด

ในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ทำให้การเรียนรู้พอกพูนแก้ไขความคิดความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาดนได้จุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนเป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ จบรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนนหรือให้ระดับผลการเรียนให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้ออกาสผู้เรียนแสดงความรู้ ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน จากที่กล่าวมานั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลปรากฏเช่นนี้เพราะว่าการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งที่เรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสามารถ ได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ ได้ฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ได้ค้นหาคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้อันที่ผู้เรียนต้องไปหาความรู้อย่างต่อเนื่องโดยมีครูผู้สอนคอยสร้างบรรยากาศและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง โดยการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยแบบทดสอบเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่สามารถประเมินครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้านของ

ผู้เรียนแล้ว ยังไม่อาจวัดกระบวนการคิดที่ซับซ้อน กระบวนการเรียนรู้ ทักษะทางสังคม ดังนั้นหากจะจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ก็ควรเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่ใช้วิธีการที่หลากหลายที่สามารถวัดและประเมินผลได้ทั้งทักษะการคิด การทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริง เน้นพัฒนาการทั้งในส่วนของห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยมีผู้ประเมินหลายฝ่าย การวัดและประเมินผลเพื่อสะท้อนถึงพฤติกรรมระดับความสามารถและทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงของการดำเนินชีวิต โดยการวัดและประเมินผลและการสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมรับรู้และมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองตลอดเวลารวมถึงการมีส่วนร่วมวางแผนและเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับชั้นจะกำหนดให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามธรรมชาติของแต่ละรายวิชาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ (2544) และยังสอดคล้องผลการวิจัยของกิตติรัช สีหะวงษ์ (2556) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันครูมีการปฏิบัติในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้อาศัยใช้การประเมินตามสภาพจริงมี 5 ข้อคือ

- 1) การออกแบบการเรียนรู้อันที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) การศึกษาวิเคราะห์ห้แก่เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) การจัดกิจกรรมหรือภาระงานที่สะท้อนจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้วิธีศึกษาหาความรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเองและ

5) ชิ้นงาน/เพิ่มสะสมงานของผู้เรียนที่แสดงร่องรอยการประเมินตามสภาพจริง

2. โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยมีขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 สิ่งที่จะวัด โมดูล 2 เครื่องมือวัด โมดูล 3 ผลการวัด โมดูล 4 เกณฑ์ และโมดูล 5 การตัดสินคุณค่า ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 60 ชั่วโมง โดยใช้วิธีการพัฒนาประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การศึกษาและ 3) การพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังมีสื่อที่ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการพัฒนา 2) วีดิทัศน์/สื่อประสมในการบรรยาย (Power Point) และ 3) ใบกิจกรรม/แบบทดสอบและการประเมินผล ประกอบด้วย 1) การประเมินก่อนการพัฒนา ได้แก่ 1.1) การประเมินตนเอง เครื่องมือที่ใช้ประเมิน คือ แบบประเมินด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เข้ารับการพัฒนาคือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและ 1.2) การทดสอบความรู้ เครื่องมือที่ใช้ประเมิน คือ แบบทดสอบความรู้ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การประเมินระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมในการร่วมทำกิจกรรมของผู้เข้ารับการพัฒนาคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการอภิปรายซักถามและ 3) การประเมินหลังการพัฒนา ได้แก่ การทดสอบความรู้ เครื่องมือที่ใช้ประเมิน คือ แบบทดสอบความรู้ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผลพบว่าโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก การที่ผลปรากฏเช่นนี้

เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดและการให้ความหมายของโปรแกรมจากนักการศึกษาและนักวิชาการ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Boyle (1981), อุ๋นตา นพคุณ (2546), พวงแก้ว กิจธรรม (2552) และสุวิมล ว่องวาณิช (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โปรแกรมเป็นแผนการจัดกิจกรรมหรือระบบที่มีขั้นตอนกระบวนการ และวิธีการพัฒนา เพื่อที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งเป็นการปรับปรุงหรือพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานซึ่งในการพัฒนาโปรแกรมครั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทักษะและคุณลักษณะในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของครู นอกจากนี้ยังดำเนินการพัฒนาโปรแกรมตามแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2556) ที่อธิบายขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมโดยเริ่มด้วยขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนในการจัดทำโปรแกรม ขั้นตอนที่ 4 การสร้างโปรแกรมเพื่อใช้ในการฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 5 การนำโปรแกรมไปใช้ และขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลโปรแกรม ซึ่งจะเห็นว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมา มีความสอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษาวิจัย และนอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมและขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมตามแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการ จนสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของโปรแกรม 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมาย 4) ระยะเวลา 5) วิธีการพัฒนา 6) เนื้อหาและสาระสำคัญ 7) สื่อ และ 8) การประเมินผล (ช่าง บัวศรี, 2542; พรรษา สุขกาล, 2543; สุมิตรา พงศธร, 2550; และปริญญา มีสุข, 2552) และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตรา สายสุนันท์ทรรณย์ (2561) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมการ

เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประกอบด้วย 9 ส่วนได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เป้าหมาย 4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 5) โครงสร้างของโปรแกรม 6) เนื้อหา 7) แนวการจัดกิจกรรม 8) เทคนิคและเครื่องมือ และ 9) การประเมินผล โดยได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผลปรากฏว่า โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจะมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการให้ครูทุกคนจะต้องเข้ารับการพัฒนาโปรแกรมนี้และกำหนดเกณฑ์การผ่านหลังการพัฒนา รวมถึงการกำหนดเป็นนโยบายให้โปรแกรมนี้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเสริมสร้างความตระหนักและจัดให้มีการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะและคุณลักษณะในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงให้กับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 ครูผู้สอน ควรพัฒนาตนเองด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้งตระหนักและส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำและช่วยเหลือ พร้อมทั้งคณะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลรวมไปถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กิตติรัช สีหะวงษ์. (2556). *การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการประเมินตามสภาพจริงของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดนูพล กาญจนะกันโท, ดวงรัตน์ ธารดารรงค์. (2562). การพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 16(73), 66-72.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ปริญญญา มีสุข. (2552). *ผลการออกแบบโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพแบบมีส่วนร่วมของครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงแก้ว กิจธรรม. (2552). การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยกระทรวงศึกษาธิการ.

กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย.

พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (5th ed.)*. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

ไพศาล หวังพานิช. (2523). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*.

กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ศาสตรา สายสุนันทรารมย์, ณภัทรวรรณ ธนาพงษ์อ่อนนัท. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้าง

สมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. *วารสารช่อพะยอม*, 29(2), 341-352.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม = Classical test theory*. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมิตรา พงศธร. (2550). สรุปเรื่องของหลักสูตร. *สมาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย*, 2(79), 15-23.

สมศักดิ์ ภูวิภาดาธารธรณ์. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. เชียงใหม่:

The knowledge Center.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (2558). รายงานผลการการนิเทศการศึกษาและ

ผลการพัฒนาคุณภาพปีงบประมาณ 2557. [ออนไลน์]. ได้จาก: <https://sites.google.com/site/superses26/ngan-wicay-laea-phathna> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2562].

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร*

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (4th ed.). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยและประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

หรรษา สุขกาล. (2543). *การพัฒนารูปแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในการ*

ทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อังกูร เกาวัลย์, ชีริงกูร วรบำรุงกุล. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ*

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 17. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 38(3), 92-99.

อุ๋นตา นพคุณ. (2546). *กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษานอกระบบ*

โรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

Boyle, Patrick G. (1981). *Planning Better Program*. New York: Mac Graw - Hill Book Company.